

3) зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик, налаштованість на експериментальну діяльність;

4) готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності;

5) володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових.

Ці показники виявляють себе не ізольовано, а в різноманітних поєднаннях і взаємозв'язках. Зокрема, потреба у нововведеннях активізує інтерес до найсвіжіших знань у конкретній галузі, а успішність власної педагогічної інноваційної діяльності допомагає долати труднощі, шукати нові способи діяльності, відстоювати новаторські підходи у взаємодії з тими, хто їх не сприймає.

Отже, у структурі професійно спрямованої особистості педагога готовність до інноваційної діяльності є показником його здатності нетрадиційно вирішувати актуальні для особистісно-орієнтованої освіти проблеми.

Література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. Посібник / І.М.Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІВ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У НАВЧАННІ

*Робота М.Р.
Полтава, Україна*

Аналіз літературних джерел дав змогу охарактеризувати психолого-педагогічні умови формування ефективного стилю спілкування вчителя. При цьому враховувався той факт, що для учнів спілкування стає особливо значимим. Воно дозволяє не тільки утверджувати себе як особистість, а й дає можливість осягати соціальні цінності, виконувати різні соціальні ролі, формувати соціальний досвід. Лише засвоївши соціальний досвід, людина наділяється людською сутністю, набуває якості індивідуальності. Її можливості як індивіда зростають за рахунок взаємодії з іншими людьми, що забезпечує її життєдіяльність [1]. Головною умовою ефективності формування стилю спілкування є орієнтація вчителів на особистісну модель взаємодії з учнями, яка передбачає забезпечення діалогового спілкування в навчально-виховному процесі. Зазначимо, що при функціонуванні пояснювально-ілюстративних технологій навчання вчитель основну увагу приділяє трансляції готового змісту навчального матеріалу. При цьому інформація, яка визначена рамками програми, в основному подається у формі монологу [3]. Внаслідок цього однією з умов активізації процесу формування комунікативної компетентності учнів є необхідність первісного формування комунікативно-пізнавальних потреб школярів у вираженні або прийомі потрібної, цікавої, значущої думки [2, с. 339].

Таким чином, дієвість психолого-педагогічних умов формування ефективності стилю спілкування загальноосвітньої школи визначається їх здатністю творчо застосовувати отримані знання в нестандартних ситуаціях спілкування та з різними людьми; чітко висловлювати й аргументовано відстоювати свої думки; підтримувати й розвивати взаємовідносини з партнерами, обмінюватись ідеями та інформацією, впливати на хід подій і стан речей, висловлювати коментарі.

Література

1. Маркова А. К. Психология труда учителя / Аэлита Капитоновна Маркова. – М., Педагогика, 1993. -230 с.

2. Постметодика, №6 (97), 2010. (ст. 22-25) Психология взаємодії вчителя з учнями у педагогічному процесі Ю. І. Калюжна

3. Асташова Н. А. Учитель: проблема выбора и формирования ценностей / Н. А. Асташова. – М.: Московский психолого – социальный институт; Воронеж: Изд – во НПО «МОДЭК», 2000, - 272 с.

СУТНІСТЬ ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІНЦЯ

*Рокотянський О.О.
Полтава, Україна*

Невід'ємними ознаками сучасного суспільства є всебічна інформатизація, масштабна трансформація, зростаюча глобалізація та всеохоплююча комунікація. За таких умов зростає роль активної, освіченої, креативної та мобільної особистості, людини, яка була б здатною успішно

координувати зміни та миттєво відповідати на виклики, якими позначений розвиток без винятку усіх сфер нашого життя. Особливо важливою для сучасного управлінця постає загальна культура, яка, без сумніву, обумовлює авторитет управлінця та виявляється в усіх аспектах реалізації багатопланових взаємин під час керування колективом. Однією з-поміж ключових умов формування загальної культури управлінця є його вміння самостійно визначати пріоритети та здійснювати керівництво власним саморозвитком.

Посилаючись на дослідження А.А. Моля [1] та М.С. Кагана [2], можна розглянути такі погляди дослідників на поняття «культура»:

- пошук шляхів та умов формування загальної культури керівника вимагає аналізу наукової літератури щодо визначення самого поняття «загальна культура», його складових і співвідношення з поняттям «культура», кількість яких, як стверджує А. Моль, в науковій літературі більше двох сотень [1, с. 87];

- аналіз генезису поняття «культура» зроблено різними вченими. Найсуттєвішими її атрибутами А. Моль [1] визнає глибоке, усвідомлене й шанобливе ставлення до спадщини, здатність до творчого сприйняття, розуміння та перетворення дійсності в будь-якій сфері діяльності й стосунків;

- М. Каган також зазначає, що культура, незважаючи на притаманний їй «традиціоналізм», постійно змінювала власні риси в історичному аспекті, тобто «еволюціонувала». Вчений наголошує, що народ, нація стверджує себе не лише тим, що відтворює традиційні для неї настанови та складові буття, форми культури, не менш важливою є історико-проективна форма національного самоствердження, завдяки якій відбувається перетворення національного буття і народ стає тим, чим він історично бажає бути [2, с. 117];

- введення поняття «культура» у систему основних філософських категорій М. Каганом дозволяє не тільки визначити в усій повноті та цілісності зміст культури як загальноісторичного феномену, але й зрозуміти масштабність культури залежно від того, з яким культурогенним суб'єктом вона співвідноситься: загальнолюдська культура, культура того чи іншого конкретного соціуму, культура окремої соціальної групи і культура окремої особистості. У відповідності з таким підходом при всій цілісності та самостійності культура є підсистемою онтологічної системи – системи буття, яка поєднує природу, суспільство, людину, культуру. У цьому підході системоутворюючим фактором є діяльність людини – особи одночасно природної і соціальної, яка створює культуру та створена нею [2].

Отже, культура як сукупність духовно-матеріальних цінностей, специфічний засіб соціального життя і процес творчої самореалізації здібностей індивіда великою мірою визначається засобами життєдіяльності людини і є одним із важливих факторів соціального розвитку.

Література

1. Моль А.А. Социодинамика культуры / А.А. Моль ; [пер. с фр.]. – М. : Прогресс, 1973. – 223 с.
2. Каган М. С. Философия культуры / М. С. Каган. – СПб. : ТООТК «Петрополис», 1996. – 393 с.

САМОУПРАВЛІННЯ ЯК СПОСІБ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІНЦЯ

*Рокотянський О.О.
Полтава, Україна*

Важливу роль в розвитку загальної культури управлінця, безумовно, належить самоуправлінню. Концепція самоуправління у психології пов'язана, першою чергою, з розумінням процесу розвитку психіки людини. Аналіз цього процесу показує, що самоуправління – активна внутрішня сила розвитку особистості; воно залежить від виховання в цілому та розвивається за своїми законами [1, с. 31].

Важливо звернути увагу й на самовдосконалення управлінця. Першим кроком варто розібратися у причинах тієї чи тієї вади, зрозуміти де, коли і в чому вона проявляється. Потім слід прийняти тверде рішення її подолати, спланувати механізм дій. Не менш важливо гальмувати прояви вад самоконтролем, самоаналізом, самопереконуванням та самонавіюванням. Загалом варто стимулювати власні зусилля у подоланні вади, самокритично аналізувати й оцінювати результати самовиховних дій, причини успіхів та невдач, ставити перед собою нові цілі та завдання [2, с. 271].

Для досягнення наведеного, без сумніву, необхідна чітко розроблена структура самоуправління. Вона включає: